



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА  
/ЯНУАРИ 2021- ДЕКЕМВРИ 2021 ГОДИНА/

За изпълнение на стратегическите цели, поставени пред Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ) - запазване и развитие на националната, културната и духовната идентичност на българите по света, духовно единение на всички българи в страната и по света и изграждане на български лобита в чужбина, подобряване на демографското състояние на българската нация, разпространение на положителния образ на България, през 2021 г. се организираха, проведеха и подкрепиха редица инициативи насочени към нашите сънародници в чужбина.

### 1. Инициативи на ДАБЧ

Успешно се проведеха и организираха ежегодните конкурси на Агенцията:  
Литературният конкурс „Стефан Гечев”, 25 издание. Конкурсът е учреден 1995 г., утвърдил се е като програма за издирване на млади и талантиливи българи с интерес към литературата от българските общности в чужбина.

Издание на конкурса за детска рисунка „България в моите мечти”, 20 години – конкурс за талантиливи български деца, живеещи извън страната, с изяви способности в сферата на изобразителното изкуство.

Издание на конкурса по пеене на името на „Любка Рондова”. През 2021 год. Насочен е към деца от българските общности в чужбина, които се изявяват в сферата на музикалното и певческото изкуство.

Под патронажа на Вицепрезидента на Република България г-жа Илияна Йотова бе проведена тържествена церемония за награждаване на отличените участници в ежегодните издания на творческите конкурси за деца от българските общности по света.

Успешно беше реализиран филм посветен на конкурсите със съдействието на Стефания Спасова, /монтаж и реализация на филма/ ученичка от 2 АЕГ „Томас Джефесън“ в София, партньорството между Държавната агенция за българите в чужбина и платформата Gledam.bg създаде идеята за турне на българското кино на 7 континента – онлайн кинофестивала за 2021 година. Турнето стигна до всички планирани дестинации - Африка, Южна Америка, Северна Америка, Европа, Австралия и Азия. Засилен интерес имаше в Северна Америка, Азия, в частност българската общност в Китай.

По случай 200 години от основаването на град Болград, министърът на външните работи г-н Светлан Стоев връчи на кмета на града Сергей Димитриев почетен плакет от името на Държавната агенция за българите в чужбина, за принос в съхраняването на

българския език, традиции и култура и по случай 200 – годишнината от създаването на града.

Във връзка със тази инициатива, Агенцията осигури книги - над 6000 тома чрез Български университети и от фонда на Агенцията за създаването на пет нови библиотеки в пет села в района Болград

Държавната агенция за българите в чужбина обявява месец октомври за месец на град Болград, като това бъде обвързано с 200- годишнината на града и с Деня на бесарабските българи – 29 октомври. Във връзка с тази инициатива се организира и пътуваща изложба на рисунки на талантиливи деца от Болград и цяла Бесарабия в големите градове на България: Варна, Велико Търново, Пловдив и София. ДАБЧ популяризира таланта и родолюбието на българчетата по света и с издаването на каталози, календари, книжки и мултимедийни продукти, в които са публикувани отличените детски рисунки през изминалите години от началото на конкурсната проява.

В сградата на институцията беше организирана Коледна изложба с рисунки на отличени деца през годините в конкурса за рисунка на Държавната агенция за българите в чужбина „България в моите мечти“, който през тази година навърши 20 години.

Заявено беше участие в традиционната за Агенцията инициатива Фолклориада на състави от Украйна, Молдова, Германия, Русия, Испания. Форумът не се проведе през 2021 г. поради пандемичните ограничения. Агенцията се надява и има готовност тази инициатива да може да се проведе през 2022 г.

## **2. Предоставяне на книги и учебни материали на български организации и училища в чужбина**

Агенцията е осигурила учебни материали за БУ в чужбина, като са предоставени над 8000 материали /книги, дискове с филми, образователни дискове, народни носии, карти на България, /географски и исторически/, учебни помагала/ общо за наши сънародници от над 30 държави : Асоциация Малага-България, град Малага – книги, Българска общност и Българско училище в Мексико сити – книги и филми, Културна асоциация „Асен и Илия Пейкови“, Рим - книги и филми, Кметството на район Болград, Украйна – книги и филми, Книги и филми за българите в Таврия, Културно просветно дружество „Съдружество“, Приморск, Украйна – книги, флагове и филми, за Асоциация Прогрес, Валенсия, Испания, за филиала на Българско училище в Кейптуан, Южна Африка – материали, книги, дискове, награден фонд за децата отличени в Междуучилищния конкурс по четене на български език Аз Буки Веди, Германия, Книги за БНУ „Св. св. Кирил и Методий“, Атина, Гърция, книги за децата от екипа на Радио Усмивка ситуирано в гр. Вупертал, Германия, книги за българските общности в Германия, Република Сърбия, Брюксел, Хага, Будапеща, Материали за българската общност в Буенос Айрес, КПД Родолюбец за село Делжилер, Бесарабия, за Асоциация „Български език – език европейски“, Париж, Франция, материали за българската общност в Нигерия, чрез Посланика на Република България, материали за българската общност във Финландия, книги и учебници за библиотеката в Културно-информационния център на Босилеград, Република Сърбия, книги и филми за БНУ в Йоханесбург, Южна Африка, книги и материали за българските училища в Атина, Гърция /9 училища/, чрез

Посолството на Република България в Атина, за Българското училище в Ковънтри, Великобритания – книги, филми, флагове, др., материали за българската общност в Аржентина, Материали за българската общност в Мексико, Българска художествена литература за българските училища в Елбасан и Драч, Албания, закупени са учебници за Културен клуб "Българче"- 2020, Кипър, където има ученици от предучилищна до 12 клас, за отбелязването на 1 март в Одеса, бяха осигурени мартеници за инициативите на Конгреса на българите в Украйна и Асоциацията на българите в Украйна.

### **3. Издателска програма на ДАБЧ за 2021 г.**

През 2021 г. ДАБЧ издаде три книги:

1. Сборник „БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА - ТОЛКОВА БЛИЗО, ТОЛКОВА ДАЛЕЧЕ“ - Част 3, Съставители: Снежана Йовева-Димитрова, Ана Кочева, обединяващ статии и материали на наши сънародници от българските общности в чужбина.
2. „ИСТОРИЯ НА БЪЛГАТСКИЯ ЕМИГРАНТСКИ ПАТРИОТИЧЕН ФРОНТ В НОВИЯ СВЯТ" /края на XIX - края на XX век/ - Част 1.
3. „ИСТОРИЯ НА БЪЛГАТСКИЯ ЕМИГРАНТСКИ ПАТРИОТИЧЕН ФРОНТ В НОВИЯ СВЯТ" /края на XIX - края на XX век/ - Част 2

### **4. Съвместни инициативи и конкурси на ДАБЧ и НПО**

1. Държавната агенция за българите в чужбина подкрепи Българската православна общност в Чешката република, организираща Конкурс „Бяло и червено за здраве“. Информация за конкурса беше споделена на официалната страница на Агенцията и разпространена сред нашите сънародници от чужбина. Целта на инициативата е да обогати познанията им за обредността на празника Баба Марта и да провокира интерес към неговата символика, особено сред децата, живеещи извън България.
2. Агенцията подкрепи и привлече участници в Международния кино и телевизионен фестивал „Славянска приказка“, на който Агенцията е партньор от няколко години. В София се състоя осмо издание, като за него бяха привлечени участници с филми от Украйна, Ливан, Канада, Франция. Филмите „Мястото на силата“, дело на наши сънародници от Украйна и „Големите сърца на малкит хора“ на нашите сънародници от Република Сърбия – Цариброд бяха отличени със Златна роза на фестивала.
3. Агенцията съвместно с детска телевизия "АЗ МОГА, АЗ ЗНАМ" и сдружение "АРЛЕКИН" организираха инициатива за направата на филма „ИЗПИТЪТ“, посветен на големия българин Васил Левски.
4. Държавната агенция за българите в чужбина подкрепи конкурс, организиран от ДГ „Мики Маус“, град Габрово. Освен логистика, Агенцията осигури и награден фонд за децата от българските общности в чужбина. Бяха привлечени участници от Италия, Испания, Германия и др.
5. Агенцията от години подкрепя Национален комитет „Родолюбие“ към СБУ и се включва с награждаване на отличените участници в него.

6. Във връзка с проучване сред нашите сънародници в чужбина, организирано от Сдружение Тук – Там под надслов „Стартираме заедно диалога с българите по света“ Агенцията оказва необходимото съдействие и информация, относно анкетно проучване до български организации в чужбина, български неделни училища, Български Посолства и ГК независимо от факта, че съдействието на Агенцията беше потърсено доста късно от страна организаторите и трябваше да се реагира бързо и адекватно от наша страна въпреки късия срок.

7. За поредна година Агенцията подкрепи форума „Аз съм българче“.

8. Агенцията съдейства с информационна подкрепа за провеждането на конкурса "Будители и възрожденци" – организиран от сдружение "Възраждане", гр. Прага, Чехия. Информация беше качена на сайта на Агенцията, с цел популяризирахме инициативата. Конкурсът е посветен на 20-годишнината на сдружение „Възраждане“.

9. Оказахме съдействие и подкрепа с разпространение на информация за онлайн среща с Камен Воденичаров и филма му посветен на София – „105 минути София – историята на града“, безплатно онлайн гледане от българските общности в чужбина. Инициативата се състоя през месец март 2021 г. чрез платформата Филмаби. Агенцията осъществи логистика и разпространение на информацията чрез информационните си портали и информационните си канали.

10. Агенцията ежегодно съдейства и подкрепя Междуучилищния годишен конкурс по четене на български език „Аз Буки Веди“ за ученици от I-ви и II-ри клас в чужбина, който се реализира успешно въпреки усложнените пандемични условия. Конкурсът, организиран от БНУ „Аз Буки Веди“ в гр. Кьолн е под патронажа на консула на Република България във Франкфурт на Майн и в партньорство с Държавната агенция за българите в чужбина.

11. На 30.06. 2021г. в град Варна бе открито 10-тото юбилейно издание на Фестивал за детско и младежко медийно изкуство „Арлекин“ 2021. Фестивалът се провежда под мотото „Светът в моите очи“ и има за цел да стимулира детската и младежка фантазия и творчество за създаване на оригинални медийни продукти със средствата на дигиталните технологии. Фестивалът се реализира с подкрепата на Община Варна, Държавна агенция на българите в чужбина, БДЖ, БНТ, БТА, БНР, Вестник „България сега“ (Чикаго), Италиански културен институт. По случай юбилейно издание на фестивала, Държавна агенция за българите в чужбина като основен партньор от самото му създаване бе удостоена с благодарствен приз.

12. През 2021 г. за двадесет и трети път бе открит Националният фестивал на детската книга, организиран от Регионална библиотека Сава Доброплодни в град Сливен. Фестивалът се провежда ежегодно през м. май от 1999 г. От страна на Агенцията беше осигурена не само логистична подкрепа, но и бяха осигурени награди за призови места на деца от българските общности в чужбина, участници в конкурсите на тази инициатива.

13. Реализацията на третия том на Сборника „Толкова близо, толкова далече“ със съставител Снежана Йовева-Димитрова, директор на Държавния културен институт към МВНР и проф. Ани Кочева бе част от издателската програма на агенцията. На 1 октомври 2021 г. беше направено представяне на сборника „Българите в чужбина – толкова близо, толкова далече“, трета част. Премиерата се състоя в рамките на Петнадесети международни Цар-Шишманови дни в град Самоков.

14. Осъществена беше работна среща на Държавната агенция за българите в чужбина с кмета на община Болград Сергей Димитриев и с водената от него делегация, на която се обсъдиха възможности за подпомагане на проекти между българската държава и компактно населения с етнически българи район на Украйна. На срещата беше изтъкнат успехът за запазване целостта на Болградския район благодарение на общите усилия на българската общност там и българската държава. Беше изказана благодарност към Държавната агенция за българите в чужбина за дългогодишната подкрепа и помощ.

15. Беше реализирана и работна среща на председателя на Държавна агенция за българите в чужбина с г-н Антон Киссе, председател на Асоциацията на българите в Украйна, депутат от Върховната рада, председател на Асоциацията на българите в Украйна.

16. В София се проведе кръгла маса, организирана от Асоциацията на преподавателите по български език, като основна цел на срещата беше да бъдат представени учебни заведения и структури в България, в които се преподава Български език като чужд, на студенти, ученици, чужденци и наши сънародници. Идеята беше да се разгледат отделните възможности за координация между тях, да се чуе за проблемите им, да се обменят идеи и добри практики.

17. За поредна година Агенцията подкрепи Международният младежки фестивал на изкуствата „Музите“ 2021, състоял се през юли 2021 година. Дипломатическите мисии в България, които традиционно подкрепят Фестивала го подкрепиха и тази година, като за 2021 г. партньор беше посолството на Кралство Мароко и Н. Пр. посланикът на Мароко Закия Ел Мидауи.

18. С логистичната подкрепа на Агенцията като институционален партньор на Държавен културен институт към Министъра на външните работи се проведе изложбата „EQUILIBRIUM/РАВНОВЕСИЕ: лирично и експресивно“ ИЗЛОЖБА ЖИВОПИС И РИСУНКИ НА ВАСИЛЕН ВАСЕВСКИ И АЛЕКСАНДЪР ТЕЛАЛИМ

19. През месец септември 2021 се проведе и IX Международен Кино и ТВ фестивал "Славянска Приказка" 2021 – подкрепен от ДАБЧ. Филми на наши санародници от Крим и Украйна бяха отличени в рамките на фестивала.

20. Съборът „Поход на единението българско“ 2021 е подкрепен от ДАБЧ. Съборът „Поход на единението българско“ 2021, организиран от Български арт и фолклорен център „Нестия“ и посветен на Съединението се проведе под патронажа на Държавната агенция за българите в чужбина. За целта пристигнаха български състави от Молдова, Украйна и Западните покрайнини. Беше връчена грамота на г-н Христо Станков председател на фолклорен център „Нестия“ по случай 30 годишният юбилей на организацията.

21. Агенцията взе участие в престижния Втори Балкански форум „Стратегии за изучаване на български език в чуждоезикова среда“ в Атина, Република Гърция. Престижният форум се провежда по инициатива на БНУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в Атина и БУ „Васил Левски“, Атина, с подкрепата на Министерството на образованието и Посолството на Република България в Гърция.

22. С подкрепата на Агенцията се осъществи Конкурс за рисунка в Малага, Испания, посветен на българските приказки, организиран от Асоциация „Малага – България 2010“ Участниците в инициативата тази година бяха 147, от Испания, Германия,

Англия, Италия и България. Държавната агенция за българите в чужбина осигури книги за награди на най-добре представилите се в конкурса.

23. Осъществена беше логистична и материална подкрепа за Евровизия 2021, чрез качване на информация, разпращане до българските общности в чужбина, осигуряване на рекламни материали от страна на Агенцията книги, шапки, и дискове с изпълнението на Виктория Георгиева и безплатното им разпространение.

Многообразието от инициативи е работеща форма, чрез която представители от българските общности в чужбина се включват с желание и се създават нови приятелства, разкриват своя потенциал и възможности в различни сфери на изкуството, културата и спорта.

Агенцията осъществява полезни инициативи за сънародниците ни от чужбина и ги подкрепя според бюджетните възможности. Желание от страна на участниците за нови изяви в България са налице, което означава, че връзката е двупосочна и реално се стига до ефективни резултати.

Агенцията поддържа и непрекъснато разширява базата-данни за българските общности във всички региони по света. Активно се работи по посока връзка с отделните организации, актуализиране на данни и контакти. През отчетния период редовно е актуализирана информацията, публикувана на административния сайт, отнасяща се до структурите на българските общности по държави и по профил на дейност. Публикувани са текстове и снимки за всички прояви, организирани от агенцията у нас или в чужбина през изминалия период. При необходимост периодически са качвани текстове по въпроси от важно значение за сънародниците ни. Трите ни информационни портала са модерни и стремежът ни е да разширяваме обемът на информация в тях с цел по-висока информираност на нашите сънародници по света.

## **5. Удостоверителна дейност на ДАБЧ**

По отношение на удостоверителната дейност на Агенцията за периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г. в ЦАО са приети 4730 заявления за получаване на УБП. Издадени са 14 403 УБП.

След промените в Закона за българското гражданство, Закона за българите живеещи извън Република България и Закона за чужденците в Република България, обн. ДВ бр.21 от 12 март 2021 г. удостоверителната дейност извършвана от ДАБЧ се заключава в удостоверяване на български произход за целите на производството по предоставяне на разрешение за постоянно или продължително пребиваване в Република България.

Производството по издаване на удостоверение за български произход за горните цели започва по инициатива на заявител, на който са дадени писмени указания от дирекция „Миграция“ за необходимостта българския му произход да бъде установен от ДАБЧ.

## **6. Основни аспекти в дейността на ДАБЧ през последното тримесечие на 2021 г.**

### **6.1. Оказано съдействие на съдебните органи.**

ДАБЧ оказва съдействие на Специализираната прокуратура на Република България по постъпили писма с вх. № 11-00-0939-1/21.10.2021 г. и вх. № 11-00-0922-1/25.10.2021 г. с искане за предоставяне по досъдебни производства на оригинални заповеди и финансови документи, както и информация за длъжностни лица от ДАБЧ.

### **6.2. Инициатива на ДАБЧ за финансова проверка.**

Изпратено е писмо с изх. № 12-06-1092-1/29.11.2021 г. до Министерство на финансите – АДФИ с искане за финансова проверка с цел да се установи спазването на указанията, дадени при предходна проверка в одитен доклад № 9/15.03.2019 г. на АДФИ за извършване на финансова инспекция на ДАБЧ.

### **6.3. Взаимодействие с Министерство на вътрешните работи и с Министерство на правосъдието по дейността, свързана с удостоверяването на българския произход.**

Във връзка с изменението на ЗБГ и ЗБЖИРБ, обн. ДВ чл.21 от 12.03.2021 г. ДАБЧ е оправомощена да удостоверява българския произход в производството по предоставяне на разрешение за продължително и постоянно пребиваване в Република България по процедурата пред Дирекция „Миграция“ към МВР, което се осъществява по служебен път между двете институции. Със същите промени е предвидено създаването на Консултативен съвет към ДАБЧ, който към настоящия момент е в процес на конституиране. Изпратени бяха за предварителни бележки до съответните институции проект на Правилник за устройството, организацията и дейността на Консултативния съвет при ДАБЧ и проект на Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до Електронния регистър с данни за лицата, за които КС при ДАБЧ е установявал български произход.

Предвид горното на основание чл. 33, ал.4 ЗБГ ДАБЧ оказва съдействие на Съвета по гражданство към Министерство на правосъдието по отношение проверка на обстоятелствата, свързани с удостоверяването на българския произход на лица по приложените от Съвета по гражданство 14 протокола, съдържащи 537 преписки.

### **6.4. Взаимодействие с Министерство на образованието и науката по осъществяване на образователна политика сред българите в чужбина.**

Проведени срещи в Министерство на образованието и науката, касаеща измененията на ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина. От ДАБЧ е изразена подкрепа по отношение подобряване на нормативната база с цел разширяване на приложното поле на кандидатите по посоченото постановление сред българските общности в чужбина. Определени са бъдещите стъпки на взаимодействие между двете институции по отношение на предстоящата кандидат-студентска кампания на основание ПМС № 103/1993 г.

## **7. По актуализиране на дейността на българските общности и техните организации извън Република България.**

7.1. С цел уеднаквяване на работата с всички български общности в чужбина са преразпределени отговорностите на референтите, досежно контактите с българските общности и техните организации в съответните държави по регионален признак.

В резултат са осъвременени данните във водения към ДАБЧ регистър на българските общности, техните организации и контактите за връзка с тях, обновена е информацията, публикувана на административния сайт, отнасяща се до структурите на българските общности по държави и по профил на дейност. Публикувани са текстове и снимки за всички прояви, организирани от агенцията у нас или в чужбина през изминалия период.

7.2. Проведена е среща с представители от УС на Културно-просветно дружество за връзки с бесарабските и таварийските българи „Родолубец“. По време на срещата бяха засегнати различни теми, касаещи нашите сънародници в чужбина, проблеми на бесарабските българи и преди всичко въпроси, свързани с обучението по ПМС № 103/1993 г. Оценено е досегашното сътрудничество между ДАБЧ и Културно-просветно дружество за връзки с бесарабските и таварийските българи „Родолубец“ като се изрази увереност, че то ще продължи и занапред.

Проведе се и среща с председателката на Дружеството на банатските българи в България – „Фалмис“ г-жа Светлана Караджова, на която се обсъдиха възможности за сътрудничество през следващата календарна година, издаване на Сборник със статии посветени на банатските българи, срещи и форуми.

## 8. По културно-просветната дейност, подкрепени инициативи и свързаните с това осъществени срещи за последното тримесечие на 2021 г.

- Във връзка с традиционни прояви с цел подпомагане на образованието, съхраняване на езика, историята, етническата памет и културата на българските общности е организирано закупуването и изпращането българска художествена класическа литература за нуждите на ГК в Одеса във връзка с работата с българските общности на място.

- Изпратени са учебни материали за Българското училище „Читалище“ в Грузия за успешно протичане на учебната година.

- Държавният експерт Димитър Карарусинов взе участие във Втория Балкански форум „Стратегии за изучаване на български език в чуждоезикова среда“ в Атина, Република Гърция. Форумът се проведе по инициатива на БНУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в Атина и БУ „Васил Левски“, Атина с подкрепата на Министерството на образованието и Посолството на Република България в Гърция.

- ДАБЧ реализира логистична подкрепа на ДТ „Аз мога, Аз знам“ за обявяването и провеждането на конкурса „Златна есен“, като успешно бяха привлечени участници от българската диаспора в света. Взеха участие ученици в три различни възрастови групи от Украйна, Молдова, Гърция, Великобритания, САЩ, Испания и Германия.

- През месец декември се обявяви провеждането на Осмото издание на „Коледа в нас“, чиито главни организатори са Детската телевизия „Аз мога, аз знам“, БУЦ «Знание», Чикаго, САЩ, с подкрепата на Агенцията, Столичната община и Националния дворец на децата (НДД). С видеоклипове участниците представят своите тържества, посветени на народните традиции свързани с празника. Присъждат се награди на български учители в



чужбина, като тържеството ще бъде проведено до края на месец март 2022 г. в гр. София. Наградният фонд на инициативата е осигурен от ДАБЧ.

- Във връзка с проучване сред нашите сънародници в чужбина, организирано от Сдружение Тук – Там под надслов „Стартираме заедно диалога с българите по света“ се оказва необходимото съдействие относно анкетното проучване до български организации в чужбина, български неделни училища, български посолства и ГК.

- ДАБЧ оказва информационна подкрепа относно конкурс "Будители и възрожденци" – организиран от сдружение "Възраждане", гр. Прага, Чехия. Информация беше качена на сайта на ДАБЧ с цел популяризиране на инициативата. Конкурсът е посветен на 20-годишнината на сдружение „Възраждане“.

- Събитията по случай 85-годишнината на Маестро Никола Гюзелев се осъществиха благодарение съвместната работа между Фондация Никола Гюзелев, ДАБЧ, БАН, Софийска опера и балет, в сътрудничество с Италиански културен институт, Община Павликени, Държавен културен институт към МВнР, Биенале Артемидия от Рим и под патронажа на Министерство на културата.

- Агенцията връчи отличие за принос в популяризирането на българската култура и традиции в чужбина по предложение на Посолството ни във Варшава, и удостои с Паметен медал „Иван Вазов“ г-н Александър Гаджанов виден и активен представител на българската диаспора там.

- Career Show кариерен форум, който е подкрепен от Агенцията. Уведомени бяха българските студентски организации за организирания през ноември от нашите партньори Career Show кариерен форум. Career Show кариерен форум, подкрепен от ДАБЧ и информацията също бе разпратена до организации и дружества, които биха проявили интерес към тази полезна инициатива.

- Държавната агенция за българите в чужбина реализира инициативата „Октомври – месец на Болград“ по случай 200 годишния юбилей от създаването му. Състоя се пътуваща изложба на рисунки на талантиливи деца от Бесарабия в гр. Пловдив, гр. Велико Търново и гр. Варна.

- Проведен беше Коледен концерт на българския мъжки хор „Грегориански гласове“ в залата на Сити Марк Арт Център се, който бе излъчен „на живо“ със съдействието на ДАБЧ чрез You Tube – канала на Агенцията. Певческата формация е създадена в гр. Кьолн, Германия - през ноември 2011 година. Оттогава "Грегорианските гласове" изнасят концерти предимно в страните от Западна Европа.

- Организирана е Коледна изложба в ДАБЧ на рисунки на отличени деца през годините в конкурса за рисунка на ДАБЧ „България в моите мечти“, който през тази година навърши 20 години.



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Приоритети в дейността на Държавната агенция за българите в чужбина  
за 2022 година

Политическите, икономическите, социалните, културните, религиозните, демографските и географски условия, както и различните по интензитет процеси на асимилация, в които са поставени българските общности в отделните страни, обуславят спецификата на техните проблеми и потребности, а от там и необходимостта от индивидуален подход на българската държава спрямо тях. Провеждането на държавната политика спрямо българите в чужбина е от особено значение за България по отношение на нейното развитие в политически, икономически, демографски и културен аспект.

Държавната политика към българите в чужбина, следва да е ориентирана и подчинена на националните интереси на България, както и на интересите на българите в чужбина. Същата следва да отчита необходимостта от съхраняване на българския език, култура и национално съзнание сред българите в чужбина, посредством изградената и разрастваща се мрежа от граждански, културни и образователни структури зад граница. Процесите на свободно движение на хора в глобален и регионален план, ползата за националния ни интерес от български лобита в чужбина, потенциала на българските общности навсякъде по света, демографската криза на нацията ни, представляват фактори от изключително значение, които следва да бъдат съобразени при провеждането на държавната политика спрямо българите в чужбина.

Тази следва да е основната цел на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ/ агенцията) като орган, координиращ успешното и ефективно провеждане на държавната политика от компетентните институции по отношение на българите, живеещи извън територията на Република България.

## 1. Статут на ДАБЧ

С Постановление № 19 от 21 февруари 2000 г. на Министерския съвет на Република България (обн. ДВ, бр. 16 от 25 февруари 2000 г.) Агенцията за българите в чужбина при Министерския съвет (създадена с ПМС № 180 от 1 октомври 1992 г.), се преобразува в *Държавна агенция за българите в чужбина към Министерския съвет* (чл. 1, ал. 1). Със същият акт се определя статутът на ДАБЧ като юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и второстепенен разпоредител с бюджетни кредити по бюджета на Министерския съвет, както и се приема нейният Устройствен правилник.

Дейността, структурата, организацията на работа и числеността на персонала на ДАБЧ се определят с Устройствения правилник на Държавната агенция за българите в чужбина, в сила от 19.09.2006 г., приет с ПМС № 243 от 11.09.2006 г. (обн. ДВ. бр. 77 от 19 Септември 2006 г., изм. ДВ. бр. 83 от 20 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр. 22 от 16 Март 2012 г.)

С решение на Министерския съвет № 892 от 30 декември 2021 година за приемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт, е решено ДАБЧ да премине към Министерството на външните работи (МВНР).

Устройственият акт на агенцията определя и общата численост на персонала в административните звена, а именно 25 щатни бройки, разпределени съгласно Приложение към чл. 9, ал. 3, по следния начин:

Председател	1
Заместник-председател	1
Главен секретар	1
Обща администрация	7
в т.ч.:	
дирекция "Финансово-стопански дейности и административно-правно обслужване"	7
Специализирана администрация	15
в т.ч.:	
дирекция "Български общности и информационна дейност"	15

## 2. Стратегически цели

Националната стратегия за българските граждани и историческите общности по света, приета с РМС от 2014 г., определя стратегически цели пред държавната политика в тази насока. Като имаме предвид, че ДАБЧ координира провеждането на тази политика, те имат пряко значение като стратегически цели в дейността ѝ, а именно:

- Приобщаване и включване на българските граждани към държавния и обществено-политическия живот в България;
- Съхраняване на българското етнокултурно пространство зад граница;
- Духовно единение на всички българи в страната и по света;
- Разпространение на положителния образ на България по света;
- Подобряване на миграционния баланс на страната;
- Изграждане и поддържане на българско лоби в чужбина.

## 3. Целеви групи на държавната политика за българите в чужбина

- Български граждани - временно или постоянно пребиваващи в чужбина:

- т.нар. съвременна „млада“ българска емиграция (след общественно-политическите промени през 1989 г.);
- т.нар. „стара“ българска емиграция (преди и след Втората световна война).
- „Исторически“ български общности в чужбина и лица от български произход, с българско национално самосъзнание (формирани след Освобождението през 1878 г., Балканските войни 1912-1913 г. и Първата световна война 1914 – 1918 г.):

- Българи в Република Македония;
- Българи в Руската федерация
- Българи и българи-гагаузи в Република Молдова и Украйна;
- Българи в Румъния;
- Българи в Гърция;
- Българи в Република Турция;
- Българи в Република Сърбия;
- Българи в Западните Балкани.

#### 4. Основни приоритети в дейността на ДАБЧ

Считам, че работата с българските общности по държави, т.нар. референтна дейност не е достатъчно застъпена, поради което следва да се издигне в приоритетна задача в дейността на агенцията и по-конкретно на дирекция "Български общности и информационна дейност".

- Акцентът в работата на агенцията следва да бъде поставен, както върху сънародниците ни от традиционните исторически общности (Република Молдова, Украйна, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Албания и др.), но така също и върху българите, живеещи във всички останали държави по света.

- Като специализиран координиращ орган в осъществяването на държавната политика за българите в чужбина, ДАБЧ е необходимо да се „отвори“ към проблемите и потребностите на сънародниците ни в чужбина по отношение на всички осъществявани спрямо тях политики – в областта на образованието, културата, социално-икономическата интеграция, информацията, административното обслужване, а именно:

##### 4.1. В областта на образованието

Провежданата от ДАБЧ политика по отношение на българските училища в чужбина, съвместно с Министерството на образованието и науката, следва да отчита съхраняването на българския език като най-важния елемент за запазване на националната идентичност на българите и на историческите български общности в чужбина, на най-младото поколение и децата от смесените бракове. Основни направления за работа в тази насока са:

- Осъществяване на контакти с Неделните училища и синхронизиране на усилията в същата насока на Министерството на образованието и науката, дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ по линия на програмата „Роден език и култура зад граница“ и на основание ПМС № 90/ 2018 г. за българските неделни училища в чужбина.

- Един от най-ефективните начини за привличане на млади българи от чужбина е чрез приемането им в български държавни висши училища. През 1993 г. е прието Постановление № 103 на МС за осъществяване на образователната дейност сред българите в чужбина. Съгласно постановлението ежегодно се приемат лица от българска народност, живеещи в чужбина, за студенти, докторанти и специализанти, като всяка следваща година броят им нараства, а кандидатите през учебната 2021 – 2022 г. достигнаха 1340.

- По отношение достъпът до висше образование в България на гражданите на Република Северна Македония от 1997 г. е в сила Постановление № 228 на МС за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България. По време на своето обучение те по естествен начин се социализират и приобщават към българското общество, а след завършване на висшето си образование, голяма част от тях остаат да живеят трайно в България и да допринасят за нейното развитие. Ето защо е необходимо оптимизиране на координацията между държавните институции при провеждането на информационните кампании по набиране и прием на студенти от български произход в държавните висши училища на Република България на основание ПМС № 103/ 1993 г., както и граждани на Република Северна Македония съгласно ПМС № 228/ 1997 г.

#### **4.2. В областта на културата**

Провежданата от ДАБЧ политика, съвместно и с Министерството на културата, е насочена към съхраняване на националното самосъзнание, етнокултурна и духовна идентичност на българските граждани и българските общности в чужбина, изисква последователни и конкретни стъпки като:

- Популяризиране постиженията на българската култура;
- Организиране и провеждане на културни събития, изложения и конкурси сред българите в чужбина от страна на ДАБЧ;
- Подкрепа на Българските културно-информационни центрове в чужбина, които подпомагат организациите и клубовете на сънародниците ни в тяхната културна дейност;
- Съдействие за възстановяване на собствеността върху имоти и паметници на българската култура и войнска слава зад граница;
- Активизиране на контактите с организационните структури на историческите български общности с цел подпомагане на дейността им.

#### **4.3. В областта на социално-икономическата интеграция**

За реализиране на приоритетите, свързани с привличане на студенти и млади професионалисти от български произход с цел трайно установяване в страната ни, е необходимо да се положат по-големи усилия при провеждане на конкретните действия по:

- Поддържане на устойчиви връзки и подпомагане дейността на младежките сдружения на българските граждани зад граница;
- Актуализиране на базата-данни за числеността, структурата и организационното равнище на българските студентски общности по света;

- Изготвяне на анализи за състоянието на младата българска емиграция и проблемите – психологически, социални, културни, икономически, пред което е изправена;
- Анализ на нагласите на младата емиграция за завръщане и професионална реализация и кариерно развитие в България;
- Проучване на чуждестранния опит по привличане на младата емиграция; - Организиране на младежки форуми по темата, с участието на дипломанти и млади професионалисти, завършили чуждестранни висши училища;
- Привличане към консултантски и преки бизнес отношения с български партньори на българските младежки и бизнес организации зад граница;
- Инициране на трудови борси за пряко договаряне между специалисти от средите на младата българска емиграция и от средите на историческите български общности зад граница с представители на частната инициатива и на чуждестранния бизнес в България.
- Сътрудничество на ДАБЧ с работодателски организации, Министерството на икономиката, Министерството на туризма и Министерството на труда и социалната политика за предоставяне на възможности за работа на желаещите да се установят трайно в родината си българи от чужбина с цел тяхната социално-икономическа адаптация и с цел социално-икономическото развитие на страната ни.

Привличането и приобщаването към условията на живот в страната на българи, живеещи в чужбина и такива принадлежащи към традиционните исторически общности (Република Молдова, Украйна, Западните покрайнини, Република Северна Македония, Република Албания и др.) би могло до голяма степен да способства за решаването на демографските проблеми на страната ни.

#### **4.4. В областта на информацията**

При провеждане на политиката по отношение на информационното обслужване на българите в чужбина ДАБЧ следва да осъществи и разшири конкретни стъпки в тази насока, а именно:

- Подобряване имиджа на агенцията, който в момента е негативен, поради различни обективни и субективни обстоятелства. Това може да се постигне като естествен процес от повишаване резултатите в работата на агенцията, но така също и чрез презентиране и представяне на тези постигнати резултати;
- Популяризиране значението и ролята на ДАБЧ по отношение на нейните възможности за въздействие в процесите по приобщаване и привличане на сънародниците ни в чужбина като неделима част от българското общество;
- Предприемане на действия по привличане на млади българи, живеещи в чужбина, които със своите контакти по света и сред общностите по места, да популяризират българското образование, култура, духовност и идентичност;
- Създаване на виртуална библиотека, в която да се публикуват произведения на български автори, поучителни случки от живота на бележити българи, както и исторически личности, образували се в чужбина, завърнали се в България и допринесли за нейното духовно, социално-икономическо и политическо развитие.

#### **4.5. В областта на административното обслужване**

При осъществяване на предлаганите от ДАБЧ административни услуги следва да бъдат постигнати ускоряване и подобряване на качеството, като се съблюдают измерими критерии:

- кратки срокове за извършване на административните услуги;
- прозрачност при осъществяване на услугите;
- интерактивна обратна връзка от страна на потребителите на услугите.

Налице е също необходимост от цялостна единна база данни и информационна свързаност на компетентните институции с цел ускоряване и повишаване качеството на предлаганите административни услуги от ДАБЧ.

#### **4.6. В областта на нормотворческия процес**

Необходимо е активно участие на агенцията в дейностите по междуведомствено съгласуване, синхронизиране и създаване на единна нормативна база, регулираща обществените отношения на държавата с българите в чужбина.

### **5. Заключение**

Реализирането на изложените приоритети би довело до конкретни и очаквани резултати от провежданата държавна политика спрямо българите и българските общности извън страната, а именно:

- съхраняване на националната идентичност на българите и българските общности в чужбина;
- създаване на подходящи условия за мотивиране към професионална реализация в България на български граждани - временно или постоянно пребиваващи зад граница;
- използване на потенциала на сънародниците ни в чужбина в контекста на мобилността и свободното движение на хора;
- изграждане и поддържане на българско лоби в чужбина, което да съдейства за постигане на националните ни интереси;
- подобряване на емиграционния баланс на страната и минимизиране последиците от демографската криза;
- контрол на миграционните процеси и недопускане на действия, насочени срещу националната сигурност на Република България;
- интегриране на българските граждани в обществата на държавите от Европейския съюз чрез премахване на бариерите в областта на трудовия пазар, свободното движение, недопускане на дискриминация и др.;
- изграждане и утвърждаване на положителния образ на България по света;
- създаване на система, която подпомага социалната интеграция в българското общество на новоприети български граждани;
- стимулиране на българския бизнес за инвестиции в райони с компактни български общности и др.



Смяна на профила

## ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Профил: ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА Начало / Изпратени съобщения / Преглед изпратено съобщение

☰ Меню

### Преглед изпратено съобщение

< Назад

Получател:

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Заглавие:

Отчетен доклад на ДАБЧ за 2021г. и Приоритети в дейността за 2022г.

Подадено:

28.01.22 14:28

Шаблон

Писмо

Съдържание

Приложено изпращаме на вниманието на г-жа Велислава Петрова, Отчетен доклад на ДАБЧ за 2021г. и Приоритети в дейността за 2022г. Документите ще бъдат предоставени и в оригинал на хартиен носител. С уважение, Държавна агенция за





Смяна на профила

## ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Профил: ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА Начало / Получени съобщения  
/ Преглед получено съобщение

☰ Меню

### Преглед получено съобщение

< Назад

Връчител:

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Заглавие:

RE: Отчетен доклад на ДАБЧ за 2021г. и Приоритети в дейността за 2022г.

Подадено:

28.01.22 16:48

Връчено:

31.01.22 10:35

Шаблон

Писмо

Съдържание

Писмото е заведено под № 12-06-5/ 28.01.2022

Документи за връчване